

*Нові стратегії навчання предметів
мистецької освітньої галузі під час
організації освітнього процесу
у 2021/2022 навчальному році.*

*Косенко Катерина Олегівна,
методист Центру методичної та
аналітичної роботи*

Предмети освітньої галузі «Мистецтво»

- спрямовані на розвиток емоційно-почуттєвої сфери учнів, формування їх художньо-образного, асоціативного, критичного мислення;
- створення сприятливих умов для продукування креативних ідей, реалізацію власних творчих потреб у художній діяльності та пізнанні.

Через образний зміст творів мистецтва,
відкриваються широкі можливості
ефективно впливати на виховання
патріотизму, моралі та інших
цінностей.

Педагоги мистецьких дисциплін мають спрямовувати свою діяльність на досягнення мети повної загальної середньої освіти.

Зміст мистецької освітньої галузі може реалізовуватися

В 1-7 класах як через інтегрований курс «Мистецтво», так і через окремі предмети за видами мистецтва: образотворче мистецтво та музичне мистецтво.

Вибір здійснюється з урахуванням фахової підготовки кадрового складу педагогічних працівників школи та погоджується педагогічною радою.

У 8-11 класах вивчається інтегрований курс «Мистецтво».

У 2021/2022 навчальному році вивчення предметів освітньої галузі «Мистецтво» в основній і старшій школі здійснюватиметься за такими програмами: «Мистецтво. 5-9 класи» (оновлена); «Мистецтво. Рівень стандарту. 10-11 класи», «Мистецтво. Профільний рівень. 10-11 класи».

Програми розміщені на офіційному вебсайті МОН:

<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalniprogrami-5-9-klas>

<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalniprogrami-dlya-10-11-klasiv>

Необхідною умовою реалізації завдань мистецької освітньої галузі

є дотримання інтегративного підходу у навчанні, який може розглядатися через узгодження програмового змісту в межах галузі між предметами «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво» та через узгодження предметів мистецької освітньої галузі зі змістом інших освітніх галузей (наприклад, сприймання музичного твору, мультфільму тощо на заняттях з вивчення мови).

Новий зміст освіти заснований на формуванні ключових компетентностей, які формуються засобами мистецтва у навчальному процесі.

Формування ключових компетентностей має відбуватися системно і природньо упродовж усього періоду навчання, де це педагогічно доцільно.

Програми з освітньої галузі «Мистецтво» передбачають творче ставлення вчителя до змісту і технологій навчання, добору навчального художнього матеріалу.

Календарно-тематичне та поурочне планування здійснюється вчителем у довільній формі, у тому числі з використанням друкованих чи електронних джерел тощо.

*Формат, обсяг, структура, зміст та оформлення календарно-тематичних планів та поурочних планів-конспектів є **індивідуальною справою вчителя.***

Встановлення універсальних у межах закладу загальної середньої освіти міста, району чи області стандартів таких документів є неприпустимим.

*Однією з умов досягнення освітніх цілей загальної мистецької освіти є зміна функцій педагога: від має бути не інформатором і контролером, а **фасилітатором** (ведучим, керівником, наставником), який стимулює, спрямовує, підтримує школярів, допомагає їм у досягненні особистісного успіху в галузі мистецтва.*

Система оцінювання результатів навчання в мистецькій освітній галузі ґрунтується на позитивному ставленні до кожного здобувача освіти.

Оцінюється не рівень недоліків і прорахунків, а рівень прогресу особистісних досягнень, тому критерієм перевірки та оцінювання результатів мистецької освіти є динаміка особистісного розвитку учня.

Для створення об'єктивності системи оцінювання, перевірка має інтегрувати з одного боку досягнення учнів у різних видах діяльності відповідно до показників успішності, визначених освітньою програмою, з іншого – їх ставлення до мистецької діяльності, активність та ініціативність, що дасть можливість ефективніше відслідкувати особистісний зріст здобувача освіти, оцінити його (її) роботу в освітній діяльності й саморозвитку.

До основних видів оцінювання належать:

- поточне,
- тематичне,
- підсумкове (семестрове і річне).

Додатковими засобами стимулювання пізнавальної активності учнів є самооцінка та оцінювання результатів спільної діяльності за попередньо визначеними критеріями та художньо-творче самовираження, які мають бути збалансованими між собою (формувальне оцінювання).

Профільне навчання у старшій школі передбачає можливість вивчення профільних предметів з різних освітніх галузей. Профіль формується закладом освіти з урахуванням можливостей забезпечення його якісної реалізації.

У закладах загальної середньої освіти, що обрали мистецький профіль, навчальний *предмет «Мистецтво»* є профільним з відповідним годинним навантаженням:

5 годин - у 10-му класі,

5 годин – в 11-му класі.

Профільне навчання у старшій школі передбачає можливість вивчення профільних предметів з різних освітніх галузей. Профіль формується закладом освіти з урахуванням можливостей забезпечення його якісної реалізації.

У закладах загальної середньої освіти, що обрали мистецький профіль, навчальний *предмет «Мистецтво»* є профільним з відповідним годинним навантаженням:

5 годин - у 10-му класі,

5 годин – в 11-му класі.

Навчальна та методична література з предметів мистецького циклу зазначена у *Переліках навчальних програм, підручників та навчально-методичних посібників, рекомендованих Міністерством освіти і науки України*, що розміщені на офіційному сайті МОН.

Під час підготовки вчителів до уроків радимо використовувати періодичні фахові видання, зокрема науково-методичний журнал «Мистецтво та освіта».

Оформлення сторінок журналу здійснюється відповідно до *Інструкції з ведення класного журналу учнів 5-11 (12) класів загальноосвітніх навчальних закладів* (наказ МОН від 03.06.2008 № 496).

Радимо ознайомитись!!!

Модельні навчальні програми реалізуватимуть новий Державний стандарт базової середньої освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України за №898 від 30.09. 2020р. (покликання для ознайомлення: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#Text>).

Презентації модельних навчальних програм розміщено на сайті ІМЗО за покликанням:

<https://imzo.gov.ua/prezentatsii-model-nykh-navchal-nykh-prohram-dlia-5-6-klasivzakladiv-zahal-noi-seredn-oi-osvity/>

Актуальними залишаються поради щодо організації дистанційного навчання.

1. І. Коберник «Дистанційне навчання під час карантину: що робити школам, батькам і МОН» <https://bit.ly/3kLuJSC>
2. Юрій Гайдученко. Покрокова інструкція «Як організувати дистанційне навчання учнів» <https://bit.ly/36QSY9N>
3. Безкоштовний сервіс онлайн-тестів (освітній проєкт «На урок») <https://bit.ly/3kGgHl6>
4. Ірина Терещенко. Як організувати дистанційне навчання під час карантину? <https://bit.ly/2Trjof1>
5. Відеоуроки для дистанційного навчання (1-11 класи) <https://pedpresa.com.ua/vu>

Автентична Україна: нематеріальна спадщина; оперні театри, дерев'яні церкви, музеї просто неба

Національний художній музей України <http://namu.kiev.ua/>

Національний центр народної культури «Музей Івана Гончара» <http://honchar.org.ua/pro-muzej/>

Національний музей українського народного декоративного мистецтва <http://www.mundm.kiev.ua/>

Дерев'яні храми України <http://www.derev.org.ua/index.html>

Національний музей народного мистецтва Гуцульщини і Покуття імені Йосафата Кобринського
<http://hutsul.museum/>

- Всеукраїнський передплатний часопис-книга «Артклас» <https://bit.ly/3wXCvLm>
- Національна спілка художників України <https://nuau1938.wixsite.com/nuaum>
- Національна Академія образотворчого мистецтва і архітектури <http://www.naoma.edu.ua/>
- Мистецька галерея у Львові <https://proartgallery.com.ua/>
- Галерея Пінчука <http://new.pinchukartcentre.org/>
- Національний музей Т.Шевченка <https://museumshevchenko.org.ua/>
- Аудіозаписи класичних композиторів із фондів Українського радіо <https://classical.suspilne.media/108>

- Репродукції картин відомих художників www.canvas.com.ua/
- Лувр (Париж, Франція) http://www.louvre.fr/llv/commun/home_flash.jsp
- Метрополітен (Нью-Йорк, США) <http://www.metmuseum.org>
- Музей історії мистецтва (Відень) <http://www.khm.at/>
- Картинні галереї, біографії художників <http://www.abc-people.com/typework/paint/index.htm>

Про ремесла в Обласному переліку елементів НКС Харківської області:

В обласному переліку елементів НКС є 4 елементи, що за класифікацією ЮНЕСКО відносяться до «традиційних ремесел».

- Мистецтво виготовлення звукової глиняної забавки «Валківський свищик»:

<https://www.cultura.kh.ua/uk/intangible-cultural-heritage/elements/6697-mistetstvo-vigotovlennja-zvukovoyi-glinjanoyi-zabavki-valkivskij-svischik>

- Традиційне харківське коцарство:
<https://www.cultura.kh.ua/uk/intangible-cultural-heritage/elements/6271-kocarstvo>
- Ремесло в`язання віників у с. Лиман Зміївського району:
<https://www.cultura.kh.ua/uk/intangible-cultural-heritage/elements/4409-vjazannja-vinikiv-na-slobozhanschini>
- Ремесло лозоплетіння в м. Лозовій Харківської області:
<https://www.cultura.kh.ua/uk/intangible-cultural-heritage/elements/4880-lozopletinnja-m-lozova-harkivskoyi-oblasti>
- Про Цифровий архів фольклору
<https://www.cultura.kh.ua/uk/folk>